

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Janusz Niczyporuk (sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

w sprawie z odwołania M. M.

od decyzji Prokuratora Generalnego z dnia 6 marca 2018 r. Nr (...) w przedmiocie niewyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 6 lutego 2019 r.,

uchyla decyzję i umarza postępowanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 marca 2018 r. sygn. PK (...) Prokurator Generalny działając na podstawie art. 127 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 23 ze zm.; dalej: ustawa o prokuraturze) w związku z art. 69 oraz art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 38 ze zm.; dalej: ustawa o emeryturach i rentach) nie wyraził zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. przez M. M.

Ze stanu faktycznego sprawy wynikało, że pismem z dnia 2 października 2017 r. M. M. złożyła wniosek o wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. przez okres dwóch lat, tj. do dnia 31 marca 2020 r. Przedmiotowy wniosek uchwałą Kolegium Prokuratury Okręgowej w W. nr 13 z dnia 24 października 2017 r. został pozytywnie zaopiniowany, ze

wskazaniem na dalsze zajmowanie stanowiska przez okres jednego roku, tj. do dnia 31 marca 2019 r. Krajowa Rada Prokuratorów działająca przy Prokuratorze Generalnym 17 stycznia 2018 r. wniosek zaopiniowała pozytywnie.

Biorąc pod uwagę powyższe Prokurator Generalny wyjaśnił, że w związku z wejściem w życie 1 października 2017 r. ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach, prokurator – kobieta, która najpóźniej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ukończyła 60 rok życia, a mężczyzna, który najpóźniej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ukończył 65 rok życia, lub którym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pozostało mniej niż 6 miesięcy do ukończenia odpowiednio 60 albo 65 roku życia, przychodzi w stan spoczynku z dniem następującym po upływie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że w tym terminie złoży wniosek i zaświadczenie, o których mowa w art. 127 § 2 prawa o prokuraturze lub taki wniosek i zaświadczenie złożył na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących.

Nie wyrażając zgody na dalsze zajmowanie stanowiska Prokurator Generalny wyjaśnił, że powołane przepisy prawa stanowią ustawowy wymóg i ewentualne wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska ma charakter fakultatywny i jest uzależnione od całokształtu okoliczności, tj. zarówno przesłanek pozytywnych, jak i negatywnych dotyczących konkretnego prokuratora. Prokurator Generalny dodał, że zgromadzony w rozpoznawanej sprawie materiał nie wskazywał na wystąpienie szczególnych okoliczności, które przemawiałyby za koniecznością dalszego zatrudnienia skarżącej. Podejmując decyzję Prokurator Generalny uwzględnił sytuację etatowo-kadrową w obrębie całego kraju wyjaśniając, że interes służby wyraża się w takim jej prowadzeniu, aby uwzględnić wymianę kadry prokuratorskiej, związaną z jednej strony z osiąganiem przez prokuratorów wieku umożliwiającego korzystanie ze stanu spoczynku, a z drugiej strony z potrzebą umożliwienia przejęcia służby przez innych doświadczonych prokuratorów, a także zapewnienia etatów dla nowych kadr prokuratorskich. Prokurator Generalny uwzględnił przy tym wynikający z art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 146 ze zm.) obowiązek zabezpieczania etatów asesorskich.

Odwołanie od decyzji z dnia 6 marca 2018 r. wniosła prokurator M. M.,

zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Skarżąca zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 127 § 2 prawa o prokuraturze w związku z art. 69 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 52 ze zm.; dalej: prawo o ustroju sądów powszechnych), poprzez:

1. błędne określenie motywów prowadzących do podjęcia decyzji o niewyrażeniu zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora;
2. nieuwzględnienie obiektywnych potrzeb służby prokuratorskiej w zakresie obowiązków związanych z postępowaniami karnoskarbowymi, cywilnymi i administracyjnymi;
3. nieuwzględnienie uzasadnionych i szczególnych okoliczności mających oparcie w interesie służby lub leżących po stronie prokuratora.

W uzasadnieniu odwołania skarżąca przedstawiła argumenty na poparcie powyższych zarzutów.

W piśmie procesowym z dnia 12 czerwca 2018 r. Prokurator Generalny wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Sąd odstąpił od merytorycznego zbadania zasadności wniesionego środka zaskarżenia, w kontekście ewentualnej arbitralności Prokuratora Generalnego lub użycia przy jej podjęciu niedozwolonych środków, z uwagi na wystąpienie podstawy prawnej do umorzenia postępowania w przedmiocie wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. przez prokurator M. M.

Przechodząc do dalszych rozważań Sąd Najwyższy wyjaśnia, że do „regulacji spoczynkowych”, określających wiek, z ukończeniem którego prokurator przechodzi w stan spoczynku - z mocy odesłania zawartego w art. 127 § 1 prawa o prokuraturze stosuje się odpowiednio przepisy art. 69-71, art. 73, art. 74, art. 76, art. 85 § 4, art. 94d-94g, art. 99-102 i art. 104 prawa o ustroju sądów powszechnych, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.

Stosownie do treści przepisu art. 69 § 1 prawa o ustroju sądów powszechnych, w jego brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2017 r.,

ustawowo określony wiek, z ukończeniem którego sędzia przechodził w stan spoczynku, to 60 lat w przypadku kobiety, a dzień ukończenia 65 roku życia w przypadku mężczyzny.

Od dnia 23 maja 2018 r. obowiązuje nowe brzmienie art. 69 § 1 prawa o ustroju sądów powszechnych. Ustawodawca mocą ustawy z dnia 12 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r., poz. 848) określił jednakowy wiek przejścia w stan spoczynku dla kobiet i mężczyzn – prokuratorów. Zgodnie z przedmiotowymi uregulowaniami prokurator może nadal zajmować stanowisko po ukończeniu 65 roku życia, jeżeli Prokurator Generalny na wniosek prokuratora, po przedstawieniu zaświadczenia stwierdzającego, że jest zdolny ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków prokuratora, oraz po zasięgnięciu opinii Prokuratora Krajowego, Krajowej Rady Prokuratorów oraz właściwego prokuratora przełożonego, wyrazi zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska.

Dla rozstrzygnięcia w przedmiocie wniesionego odwołania od decyzji Prokuratora Generalnego istotne znaczenie ma przy tym przepis przejściowy, tj. art. 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 1443), który stanowi, że postępowania w przedmiocie wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska po ukończeniu 60 roku życia przez prokuratora będącego kobietą wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają umorzeniu.

W przypadku wystąpienia podstawy prawnej do umorzenia postępowania, którą jest powołany wyżej art. 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, zastosowanie w niniejszej sprawie znajduje bezpośrednio art. 398¹⁹ k.p.c.

Na wskazanej wyżej podstawie Sąd Najwyższy uchylił decyzję Prokuratora Generalnego z dnia 6 marca 2018 r. nr PK (...) i umorzył trwające postępowanie w przedmiocie wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie przez M. M. stanowiska prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. Na dzień rozpoznania niniejszej sprawy skarżąca nie ukończyła 65 roku życia, czego konsekwencją jest brak konieczności

uzyskania zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora do czasu osiągnięcia przez nią wskazanego wieku.

Z tych powodów Sąd Najwyższy mając na względzie art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 89) oraz art. 398¹⁹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1360) orzekł jak w sentencji.